

Ohppiide ja ovddasteddjiide

Áigi boahkuvvot difteriija, doangegeasáhaga, saidnangosahaga ja polio vuostá (DTP-IPV-boahku)

Našunála boahkuhanprográmmas fállujuvvojit oahppit 2. luohkás (7-8 jagi) oažžut ođasmahttindosa boahkus difteriija, doangegeasáhaga, saidnangosahaga ja polio vuostá. Boahkuhanprográmmas addojit golbma dosa dáinna boahkuhemiin vuosttaš golbma jagi máná eallimis. Bisuhan dihte buori suodjaleami fálo dál ođasmahttindosa. Ohppiide fállujuvvo ođđa ođasmahttindosa daid seamma dávdmaid vuostá 10. luohkás.

Dávddaid birra

Difteriija lea fáhkka infekšuvdna bajit vuoingahagain mii lea bohtán difteriijabakteriijain. Bakteriijat ráhkadit mirkkoávdnasiid mat dagahit ahte šliiveassi čoddagis bohtana nu ahte šaddá lossat vuoignat. Mirkkoávdnasat sáhttet maid fallehit váibmo-, manimaš- ja nearvagođđosa. Dávddain sáhtta jápmit, ja dat gávdno muhttin osiin Eurohpás ja eará máilmmiosiin.

Doangegeasáhat (tetanus) bohtá bakteriijas mii sáhtta gávdnot eatnamis. Bakteriija ráhkada mirkkoávdnasiid mat fallehit nearvafierpmi ja dagahit dehkiid doangin ja geasáhagaid mat bávččagit. Sáhtta njoammuduvvot go bakteriija bohtá hávvái. Dávddas lea alla jámolašvuohta, muhto ii njoamo olbmoss olbmui. Doangegeasáhat lea hárvvit Dav-viriikkain go lieggasat guovlluin.

Saidnangosahat (Pertussis) lea vuoingahatvuolši mas dohppehaddá garrasit gosahakii mii bistá guhká (6–12 vahkku). Saidnangosahat sáhtta dagahit ahte njuoratmánáin ja smávvamánáin bisána vuoinganas, šaddá vuoingášvuolši mii dagaha vuoingášvigi, ja hárvanaš dilálašvuođain sáhtta maid jápmit. Dávda sáhtta dagahit guhkilmas givssiid stuorát mánáide ja rávisolbmuide. Lea hui njoammu dávda – lagabui 100 % buohccájedje dávddain ovdal boahkuhišgođiimet.

Poliomyelihtta lea virusdávda mii dábálaččat addá nuorvodávdamearkkaid, bákčasiid rupmašii dahje čoalavigi. Dat sáhtta dagahit vuoingášvuolšši (encefalitt) ja sáhtta dagahit bastevaš lámisvuođa. Sáhtta jápmit. Norggas ii leat dál polio, muhto olbmot geat eai leat boahkuvvon sáhttet njoammuduvvot mátkkiin ja nu sáhttet njoammudit earáid geat eai leat boahkuvvon go bohtet ruoktut.

Boahkuheami birra

Boahkuheapmi mii geavahuvvo lea Tetravac. Go lea váttis fidnet Tetravac, de geavahuvvo Tetraxim mii lea justa seammalágan (seamma buvttadeaddji, seamma sisdoallu). Soapmásat vásihit ahte boahkobáiki ruvssoda, bávččaga ja bohtana. Muhttimat ožžot geahppa febera. Gávnnat eanet dieđuid Tetravac/Tetraxim sisdoalu ja vejolaš liigeváikkuhusaid birra Stáhta dálkkasdoaimmahaga neahttasiidduin www.legemiddelsok.no (Girjedárogillii).

Muitte addit dieđuid dearvvašvuođabuohccidivššárii

Muital jus mánás leat allergiijat dahje jus sus ovdal lea leamaš allergiijalaš reakšuvdna dálkasiidda dahje boahkuide. Atte maiddá dieđu jus máná lea boahkuvvon doangegeasáhaga vuostá manimuš jagi dahje oažžu allergiijadálkasa (hyposensibiliserema). Eanet dieđut leat gávdnamis neahttasiiddu: <https://www.fhi.no/om-bvp>

Boahkuheapmi lea plánejuvvon: Dáhton: _____ Dii: _____ Báiki: _____

Dearvvašvuođabuohccidivššár: _____ Telefodnanummir: _____

Gaikko dáikko: _____

Oahppi namma: _____ Riegádandáhton: _____ Luohkká: _____

Mun/moai háliidetne ahte mu/munno máná:

galgá boahkuvvot difteriija, tetanus, saidnangosahaga ja polio vuostá

ii galgga boahkuvvot difteriija, tetanus, saidnangosahaga ja polio vuostá

Ovddasteaddji geas lea váhnenovddasvástáduš: Eadni Áhčči Eará olmmoš

Ovddasteaddji olles namma (čále čielgasit): _____

Ovddasteaddji vuolláičála: _____ Telefodnanummir: _____

Áššáigullevaš dearvvašvuođadieđut máná birra: